

Geographie- Matura

Übersetzung von Maria Lappalainen

Höchstens 6 Fragen sind zu beantworten. Die Aufgaben werden mit 0-6 Punkten beurteilt, außer im Falle von anderen anspruchsvollen Aufgaben, die mit + gekennzeichnet sind, sind Punkte von 0-9 zu vergeben.

1. a) Mache ein Bild, das das planetarische Windsystem auf der Erde darstellt. Beschreibe die Richtungen der Winde und deren Namen (4 P)

b) Welche Phänomene bringen diese Windsysteme zustande? (2 P)

2. a) Bezeichne die Gesteinsart (2 P)

b) Wie sind diese Landschaftsformen entstanden? (4 P)

3. a) Was bedeutet der Begriff ökologischer Fußabdruck? (1 P)

b) Inwieweit kann man diesen ökolog. Fußabdruck vermindern? (3 P)

c) Welche regionalen Unterschiede gibt es auf der Erde, was den ökolog. Fußabdruck betrifft? (2 P)

Karte: Ökologischer Fußabdruck des Konsums pro Person 2007

4. Wie können die finnischen Bürger auf ihre Raumplanung und den Bebauungsplan einwirken?

5. Extreme Wettererscheinungen in Finnland. Betrachte die beiden Bilder. Wie werden die Menschen und die Gesellschaft dadurch „verwundet“.

6. Regionale Risiken in Russland

7. Welche Faktoren haben dazu geführt, wie man die Erde benutzt? Zeichne eine Karte.

8. a) Gebiete kann man unterschiedlich darstellen. Wie lautet der Name der räumlichen Datenformate B und C?

b) Was sind die guten und schlechten Seiten von B und C?

c) Zeige an beiden Orten 1) am Satellitenfoto, 2) am GPS-Bild 3) Wo die Uferlinie endet. Begründe deine Antwort.

+9. a) Nenne die Ursachen von Erdbeben. (3 P)

b) Wo gibt es Erdbeben? (3 P)

c) Wie beeinflussen die Erdbeben die Natur und die Menschen? (3 P)

Benutze das angegebene Material

+10. a) Beurteile den Begriff Kartographie (1 P)

b) Wozu braucht man Karten in der Geographie? (4 P)

c) Benenne die verschiedenen Kartentypen und beschreibe kurz die wesentlichen Züge jedes Kartentyps. (4 P)

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativimmat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. a) Laadi kuva planetaarisista ilmanpaine- ja tuulivyöhykkeistä maapallolla. Merkitse kuvaan myös tuulten suunnat ja nimet. (4 p.)
b) Mitkä ilmiöt saavat aikaan planetaariset tuulet? (2 p.)

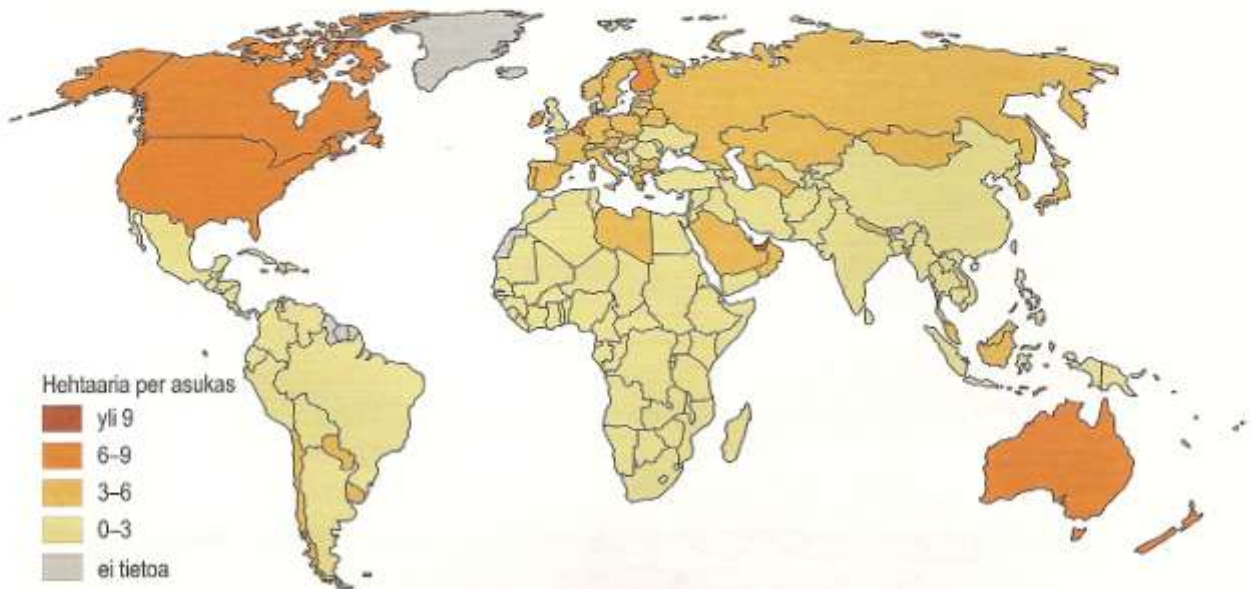
2. a) Määrittele käsitteet kivilaji ja kallioperä. (2 p.)
b) Miten kuvassa näkyvä kallioperä ja maisema ovat syntyneet? (4 p.)

Lähde: <<http://toursholic.com/2011/>>. Luettu 9.1.2012.

3. a) Mitä tarkoitetaan käsitteellä ekologinen jalanjälki? (1 p.)
 b) Millä keinoin ekologista jalanjälkeä voidaan pienentää? (3 p.)
 c) Millaisia alueellisia eroja maapallolla on kulutuksen ekologisen jalanjäljen suhteen? (2 p.)

Kulutuksen ekologinen jalanjälki henkilöä kohden vuonna 2007

Lähde: <http://www.footprintnetwork.org/en/index.php/GFN/page/ecological_footprint_atlas_2008/>. Luettu 6.2.2012.

4. Miten kansalaiset voivat Suomessa vaikuttaa oman lähiympäristönsä aluesuunnitteluun ja kaavoitukseen?
5. Sään ääri-ilmiöt Suomessa. Tarkastele ilmiöitä ihmisen ja yhteiskunnan haavoittuvuuden kannalta. Käytä vastauksessasi hyväksi myös oheisia kuvia.

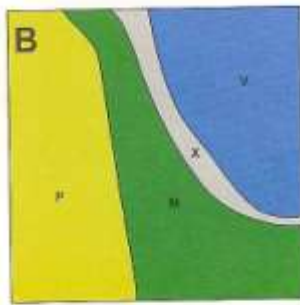
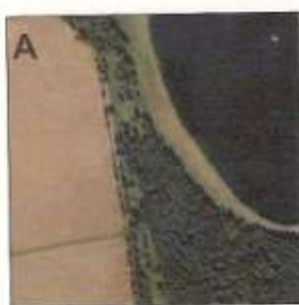
Lähde: <http://4.bp.blogspot.com/_gqVFRU9VdM/TFsvB5f-CI/AAAAAAAAAFyM/>. Luettu 6.2.2012.

Lähde: <<http://www.oiko.phnet.fi/images/20050317-ESS-kolari1m.jpg>>. Luettu 20.12.2011.

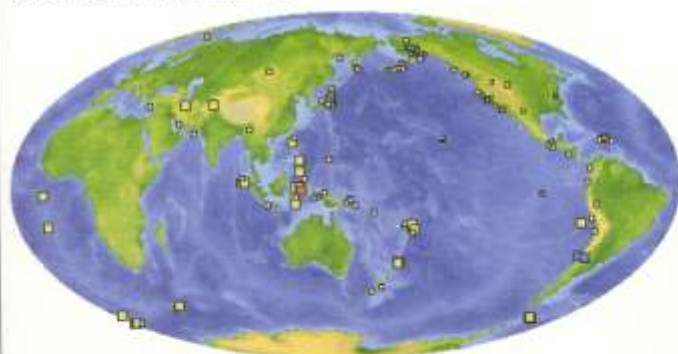
6. Alueelliset riskit Venäjällä

7. Maankäyttö aluetutkimuskurssilla tutkimallasi alueella. Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet maankäytön alueelliseen jakautumiseen? Havainnollista maankäyttöä tutkimusalueella kartan avulla. Nimeä alue.
8. a) Todellista maisemaa (kuva A) voidaan paikkatietoaincistossa kuvata eri tavoin. Minkä nimisiä paikkatietomuotoja kuvat B ja C esittävät?
 b) Mitkä ovat näiden kahden esitystavan (B ja C) hyvät ja huonot puolet?
 c) Kummalla paikkatietomuodolla esitetään yleensä 1) satelliittikuva, 2) GPS-laitteeseen tallennettu ajoreitti ja 3) järven rantaviiva? Perustele vastauksesi.

- +9. a) Mitkä ovat maanjäristysten syyt? (3 p.)
 b) Missä maanjäristyksiä esiintyy? (3 p.)
 c) Miten maanjäristykset vaikuttavat luontoon ja ihmisen toimintaan? (3 p.)
 Käytä vastauksessa hyväksi oheista aineistoa.

Keskiviikko 18.1.2012, klo 14:29:13 (UTC)
 Maanjäristykset edeltävän viikon ajalta
 Kartalla on 184 maanjäristystä.

Järistysaika

- viimeisen tunnin aikana
- kuluneen vuorokauden aikana
- kuluneen viikon aikana

Järistyksen voimakkuus magnitudia

- yli 7
- yli 5
- yli 2,5

Yli 5,0 magnitudin maanjäristykset
15.–18.1.2012

Voimakkuus magnitudia	Hyposentrumin syvyys km	Järistysalue
5,0	10	Indonesia, merialue
5,5	10	Indonesia, merialue
5,0	6	Argentiinan länsiosaa
5,2	40	Indonesia, merialue
5,6	24	Keski-Chile
5,7	36	Filippiinit
5,0	94	Mindanao, Filippiinit
5,1	10	Atlanti Afrikasta länteen
5,1	8	Etelä-Atlanti
5,1	16	Etelä-Atlanti
5,3	55	Indonesia, merialue
5,2	156	Sulawesi, Indonesia
5,6	10	Etelä-Atlanti
5,1	16	Atlantin keskiselänne
5,1	16	Etelä-Atlanti
6,2	14	Etelä-Atlanti
8,6	10	Etelä-Atlanti

Lähde: USGS, Earthquake Hazards Program <<http://earthquake.usgs.gov/earthquakes/recenteqsww/>>. Luettu 18.1.2012.

